

Ἀπολοχάζω 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: *Νὰ τ' ἀφήκωμε λιγάκι ἀπολαχάνη τὸ γάλα Κίμωλ. Μὴν τὸ κενώσης ἀκόμη, ἄσ' το ἀπολεχάνη Ἀμφ. Ἄς πολαχάνη τὸ φαεὶ λιγάτσι τσ' ὕστερα φώμε Ὀρ. Σὰν ἀπολοχάνη τὸ βραστάρι τὸ πίνω Θήρ. Φύσα το ἀπολοχάνη αὐτόθ. Κατέβα τοῦ φαγεῖ ἀπ' δὴ 'στ' γὰ νὰ τερχάσ' Ἰμβρ. Συνών. ξελοχαίνω.*

ἀπολόχασμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. αλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολοχάζω.

Ἀποβολή τῆς μεγάλης θερμότητος, ἐπὶ φαγητοῦ.

ἀπολοχώνομαι Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λοχώνομαι, δι' ὃ ἰδ. λοχώνω.

1) Ἐπὶ φυτῶν, μεταβάλλομαι οἶονεῖ εἰς θάμνον ὑπ' ἀφροντιστίας: *Ἀπολοχώθηκαν τὰ δέντρα - τὰ κλήματα.*

2) Ἐπὶ τόπων, καλύπτομαι ὑπὸ θάμνων: *Ἀπολοχώθηκαν τὰ χωράφια.*

ἀπόλγα ἡ, Θράκ. Ἰμβρ. Κρήτ. Λέσβ. Μακεδ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Τρίπ. κ.ά.) ἀδόλγα Πελοπν. (Λάστ. Τριφυλ. κ.ά.) ἀμόλγα Πελοπν. (Μάν.) ἀδόλα Πελοπν. (Τριφυλ.) ἀμόλα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λάστ. Μάν. Τριφυλ. κ.ά.) — Γ' Ἀθάν. Πράσιν. κατέλλ. 91 *μόλα* Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) Θράκ. (Κασταν.) Πελοπν. (Βυτίν. Λάστ. κ.ά.) Πόντ. (Ἀμισ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω, παρ' ὃ καὶ ἀμπολῶ καὶ ἀμολῶ. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 1,76.

1) Ἀπόλυσις, οἶον ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Πελοπν. (Καλάβρυτ.): *Στὴν ἀπόλγα τῆς ἐκκλησιᾶς ἤρτες; Συνών. ἀπόλυμα 1, ἀπόλυσι 1.* 2) Ἐλευθερία, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τινος δεσμεύσεως, ἐπιτηρώσεως Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) Θράκ. Ἰμβρ. Λέσβ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μάν. Τρίπ. Τριφυλ.) Πόντ. (Ἀμισ.) — Γ' Ἀθάν. ἐνθ' ἄν.: *Ἐδωκε τῆς κόρης τοῦ ἀπόλγα κ' ἔγινε τοῦ δρόμου Τρίτ. Τσ' ἀφίν'νε ἀπόλγα πενήδα μέρες Θράκ. Τὸς ἔχεις δώσει ἀμόλα τῶν παιδιῶ σου Καλάβρυτ. Μὴν τοὺς δώνης μόλα τοῦν παιδίοννε, γιατί θὰ πάρουννε τοὺς δρόμους Κονίστρ. Εὐρῆκε τώρα τὴν ἀδόλγα καὶ κάνει ὅ,τι θέλει Τριφυλ. Δός ἀτο μόλαν Ἀμισ. || Φρ. Παιδὶ τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς ἀμόλας Γ' Ἀθάν. ἐνθ' ἄν. Κορίτσια τῆς ἀμόλας (ἄνευ προστάτου καὶ ἐπομένως κακῆς διαγωγῆς) Μάν. Εἶμι 'ς ἀπόλγα (εἶμαι ἐλεύθερος καὶ κάμνω ὅ,τι θέλω) Ἰμβρ. Πῆρι τ'ν ἀπόλγα τ' (ἀτελεύθη ἐκ τοῦ ἔργου του, ἐκ τῆς θέσεώς του) Λέσβ. Συνών. ἀπόλυμα 2.* 3) Τὸ κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐργασίαν μικρὸν διάλειμμα Θράκ. (Κασταν.): *Ἀγντε, μόλα θὰ κάνωμε.* 4) Ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, ἐλευθερία, ἀνεμπόδιστος βόσκησις Κρήτ. Πελοπν. (Βυτίν. Λάστ. κ.ά.): *Πολλὴ ἀπόλγα ἔχετε (ἄνευ φόβου βόσκετε τὰ ποιμνιά σας) Κρήτ. Ἀφήκατε μόλα τὰ ζῶα σας καὶ χάλασαν τ' ἀμπέλι Βυτίν.*

ἀπολυάρω ἀμάρτ. *πολυάρω* Κάλυμν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρω.

Παύω νὰ κρατῶ, νὰ συγκρατῶ, ἀπολύω: *Πάνω ποῦ ῥτε 'ς τὴν ὥρα νὰ πολυάρη τὸν νηαυτόν του (νὰ ἀφήσῃ τὸν ἑαυτόν του ἔρμαιον, ἐπειδὴ ἤδη εἶχεν ἀποκάμει κολυμβῶν. Ἐκ παραμυθ.)*

ἀπολυγίζω ἀμάρτ. *πολυγίζω* Ρόδ. ἀπολυγῶ Σκῦρ. *πολυῶ* Κῶς

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λυγίζω.

Λυγίζομαι, κλίνω ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Νὰ τὸν πῶ βεργιόλιγγο, ἡ βέργια πολυγίζει Ρόδ.

Ἀπολυγᾶ ὁ πλάτανος, φιλεῖ τὸ κυπαρίσσι Σκῦρ.

*Τέσσερα καλοεράκια | τό 'να τ' ἄλλο σὰν γεράκια
γῦρο γῦρο κυνηγοῦσι | καὶ τὴν μέσην τῆς πολυοῦσι
Κῶς*

ἀπολυθώνω Κύθν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. λύθι.

Ἐπὶ τῶν σύκων, κάμνω ὥστε νὰ παραμείνουν ὄλυνθοι, νὰ μὴ ὠριμάσουν: *Ὁ ἀέρας ἀπολύθωσε τὰ σῦκα (ἐνν. ἐμποδίσας τὴν ἐπικονίασιν).*

ἀπόλυμα τό, Ἠπ. Κάρπ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν. Φεν.) — Ἀδάμ Χωριό 56 *ἀπόλυμα* Τσακων. *ἀπόλ'μα* Ἠπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Κοζ. Χαλκιδ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἀπέλυμα* Πελοπν. (Κλουτσινοχ. Τρίκκ.) *πέλυμα* Εὐβ. (Κύμ.) *πόλ'μα* Εὐβ. (Στρόπον.) *ἀμπόλυμα* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *ἀμόλυμα* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *μόλυμα* Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) *ἀπόλεκμαν* Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) *ἀμόλαγμαν* Πόντ. (Κερασ.) *ἀμόλαμαν* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω, παρ' ὃ καὶ ἀπολέκω καὶ ἀμολάω. Ὁ τύπ. ἀπόλεκμαν ἐκ τοῦ ἀπολέκω, ὃ δὲ ἀμόλαγμαν καὶ ἀμόλαμαν ἐκ τοῦ ἀμολάω.

1) Ἀπόλυσις τῆς ἐκκλησίας, ἡ μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἀπομάκρυνσις τῶν χριστιανῶν Πελοπν. (Λακων. Μάν.) — Ἀδάμ ἐνθ' ἄν.: *Στ' ἀμπόλυμα τῆς ἐκκλησιᾶς Λακων. Μὲν περασμένη Κυριακὴ 'ς τὸ ἀπόλυμα τῆς ἐκκλησιᾶς Ἀδάμ ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.*

*Διήκε ὁ συχαρετοῆς | 'ς τ' ἀμπόλυμα τῆς ἐκκλησιᾶς,
τὸ εἶπηκε τῆς Μαυροκαλῆς | γίνηνα δύο φονικά*

Μάν. Συνών. ἀπόλγα 1, ἀπόλυσι 1. 2) Ἐλευθέρωσις, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ οἰασδῆποτε δεσμεύσεως, οἶον μαθητῶν ἐκ τοῦ σχολείου, βοσκημάτων, ὑποζυγίων κττ. Εὐβ. (Στρόπον.) Ἠπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. Κάρπ. Πελοπν. (Μάν. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Ἡρθε τ' αἰ-Γιαννιοῦ, ἀπόλυμα τὰ βαρβᾶτα Ἠπ. Τ' ἀμπέλια φέτον γι' ἀπόλ'μα γίν'καν Αἰτωλ. Συνών. ἀπόλγα 2, ἀπολυσί 1.* β) Καθόλου, ἐλευθερία πρὸς ἐξοδόν, οἶον τῶν μελισσῶν ἀπὸ τοῦ στομίου τῆς κυψέλης μετὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς ἄλλον τόπον, τοῦ ὕδατος τοῦ μυλῶνος πρὸς ἄλεσιν κττ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)

3) Ὁ ἀπολυόμενος νεαρὸς ἐσμός μελισσῶν Κάρπ. Πελοπν. (Κλουτσινοχ. Λακων. Μάν. Φεν.): *Ἐπιασε τ' ἀπόλυμα 'ς τὴ μονρᾶ Φεν. Ἐπιασα τ' ἀπόλυμα (συνέλαβον τὸν νέον ἐσμόν καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς νέαν κυψέλην) αὐτόθ. β) Πληθ. μεταφ. οἱ νεόγαμοι Πελοπν. (Τρίκκ.): Εἵμαστε ἀκόμα ἀπελύματα τῶν δὲν ἔχουμε ἀκόμα τίποτα.*

4) Ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν, ἐκφυσις βλαστοῦ, βλάστησις Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ. κ.ά.) Κάρπ. Κρήτ.

β) Συνεκδ. ξύλον ἢ λίθος ἐξέχων τοῦ τοίχου, οἶον ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ καπνοδόχη τῆς οἰκίας Ἠπ.

5) Δῶρον στελλόμενον πρὸς συγγενῇ ἢ φίλον ἀλλαχοῦ διαμένοντα Τσακων.: *Ὁν' ἔχον εἶδησι ἂν ὁ τοῖε 'αβῆτιζε τ' ἀπόλυμά μι (δὲν ἔχω εἶδησιν ἂν ὁ θεῖος ἔλαβε τὸ δῶρόν μου).*

6) Ἐπὶ μαγικῶν καταδέσμων, ἡ ἀπόλυσις, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τῶν Μακεδ. (Κοζ.)

ἀπολυμαίνω λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀπολυμαίνομαι.

Καθαίρω, ἀπαλλάσσω τινὰ ἀπὸ τοῦ μολύσματος: *Ἀπολυμαίνω τὸ δωμάτιο - τὸ νοσοκομεῖο - τὸ αὐτοκίνητο κττ. Σπίτι ἀπολυμασμένο.*

ἀπολυμός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω.

Ἀπόλυσις, ἄφρεσις ἀπὸ ὑποχρεώσεώς τινος, οἶον στρατιωτικῆς, σχολικῆς κττ.: *Στὸν ἀπολυμό μου, βρε παιδιά, θὰ πάω 'ς τὸ χωριό καὶ θὰ 'υρέγω παδρειά. Συνών. ἀπόλυσι 2, ἄφρεσι.*

